

NOTAT

10. december 2015

/gerkri/evasan

Opfølgning på dialogmøde om de lokale aktionsgruppernes virke den 8. december 2015

Nærværende notat samler op på følgende spørgsmål, som blev rejst på mødet den 8. december 2015 i Erhvervsstyrelsen:

1. Tids- og procesplan for omorganisering

Muligheden for LAG-omorganisering blev præsenteret og drøftet på dialogmødet. Processen for omorganisering er beskrevet i driftsbekendtgørelsen, som forventes at træde i kraft 1. januar 2016. Deltagerne efterspurte en nærmere tidsplan for de enkelte elementer i processen:

Det er den eksisterende LAG, der træffer beslutning om omorganisering. Hvis LAG'en ønsker at opdele sig, skal bestyrelsen fremsætte forslag om ophør af LAG'en til godkendelse på en generalforsamling.

Beslutningen kan først træffes på en generalforsamling, når bekendtgørelsen er trådt i kraft 1. januar 2016. Men forarbejdet kan sagtens påbegyndes nu med drøftelse af spørgsmålet i bestyrelsen og indkaldelse til generalforsamling

Hvis LAG'en opdeler sig, skal de nye LAG'er afholde stiftende generalforsamling i januar. Erhvervsstyrelsen skal godkende, at LAG'en er etableret i henhold til reglerne. *Fristen for at indsende ansøgning til Erhvervsstyrelsen om oprettelse af nye LAG'er 1. februar 2016.*

Herefter skal den nye LAG i henhold til EU-forordningen udarbejde en lokal udviklingsstrategi. Erhvervsstyrelsen skal ligeledes godkende at udviklingsstrategien lever op til blandt andet rammerne i EU-programmerne. *Fristen for at indsende strategien til godkendelse i Erhvervsstyrelsen er senest 1. april 2016.*

Erhvervsstyrelsen vil udsende uddybende informationer til LAG-kredsen om etablering og omorganisering af FLAG og LAG som følge af ny bekendtgørelse på området.

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf. 35 29 10 00

Fax 35 29 10 01

CVR-nr 10 15 08 17

E-post erst@erst.dk

www.erst.dk

ERHVERVS- OG

VÆKSTMINISTERIET

2. Tids- og procesplan for FLAG etablering

Muligheden for FLAG-etableringen blev præsenteret og drøftet på dialogmødet. Processen for etableringen er beskrevet i driftsbekendtgørelsen, som forventes at træde i kraft 1. januar 2016. Deltagerne efterspurgte en nærmere tidsplan for de enkelte elementer i processen:

Fristen for at ansøge ERST om at blive godkendt som FLAG er 1. februar 2016. Erhvervsstyrelsen godkender FLAG'en på baggrund af indstillingsudvalgets vurdering af ansøgningen. Herefter modtager FLAG brev om godkendelse, og samtidig modtager FLAG tilsagn om 200.000 kr. til oprettelse og udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi. Disse midler kan dække aktiviteter til mobilisering fra 1. januar 2015.

Hver FLAG skal udarbejde en lokal udviklingsstrategi. *Der er frist 1. april 2016 for at indsende den lokale udviklingsstrategi for FLAG til Erhvervsstyrelsen til godkendelse.* Herefter skal indstillingsudvalget vurdere udviklingsstrategierne. Erhvervsstyrelsen forventer, at FLAG har første ansøgningsrunde i maj.

Erhvervsstyrelsen vil udsende uddybende informationer til LAG-kredsen om etablering og omorganisering af FLAG og LAG, når de nye bekendtgørelser vedrørende etablering og drift af aktionsgrupperne er trådt i kraft den 1. januar 2016.

2. Likviditet ved projektgennemførelse fx via rateudbetaling og mellemfinansiering

Udbetalingen af LAG- og FLAG-tilskudsmidler sker bagudrettet på grundlag af tilsagnshavers dokumentation for betaling af projektets støt-teberettigede udgifter. Dette er et EU-krav og gøres for at reducere risikoen for fejlagtige udbetalinger og misbrug af tilskudsmidlerne med tilbagebetalingskrav til følge.

På dialogmødet og i forbindelse med høringen af bekendtgørelserne om LAG og FLAG er der peget på, at det kan være svært for små virksomheder og frivillige at skaffe den fornødne likviditet, fra regningerne er betalt og til, at disse bliver refunderet ved slutudbetalingen. Problemstillingen er særlig relevant for økonomisk større projekter, som løber over en flerårig periode.

Rateudbetalinger

Flere aktionsgrupper har på mødet og i forbindelse med høringen af bekendtgørelserne stillet forslag om, at rateudbetalinger genindføres som et redskab til at reducere likviditetsudfordringen.

I programperioden 2007-13 var det muligt at søge om at få udbetalt rater af det tilskud, en LAG havde fået bevilget, efterhånden som projektet blev realiseret. Beslutningen om at afskaffe rateudbetalingerne er sket ved denne programperiodes start i 2014, idet relativt få projektholdere benyttede sig af muligheden og for samtidig at reducere omkostningerne

til administration af ordningen både lokalt og nationalt. Behandling af rateudbetalinger er administrativt tungt, da hver udbetaling kræver en ansøgning fra LAG og efterfølgende sagsbehandling i ERST i samme omfang som en slutudbetaling.

Mellemfinansiering

I en række lokalområder er likviditetsudfordringen i forbindelse med større projekter håndteret ved, at kommunerne har valgt at mellemfinansiere LAG-projekterne.

Flere lokale aktionsgrupper og kommuner har på dialogmødet efterspurgt nærmere vejledning om mellemfinansiering af LAG- og FLAG-projekter inden for de gældende regler.

I regelgrundlaget for tilskud til LAG- og FLAG-projekter er der ikke noget til hinder for, at fx kommuner mellemfinansierer projekter, indtil støtten udbetales ved projektets afslutning. Kommunalfuldmagtsreglerne indebærer begrænsninger i forhold til, hvilke projekter en kommune kan mellemfinansiere. Almennyttetekriteriet indebærer for eksempel, at en kommune som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, der kommer det kommunale fællesskab til gode. Hvis en kommune er i tvivl om, hvorvidt et konkret projekt kan mellemfinansieres inden for kommunalfuldmagten, vil det skulle afklares af de kommunale tilsynsmyndigheder.

Det bemærkes, at i det omfang en kommune beslutter at yde lån i form af mellemfinansiering til LAG- og FLAG-projekter, er det vigtigt, at alle regninger er udstedt til projektholder. Ellers er de ikke støtteberettigede i medfør af LAG- og FLAG-reglerne.

Der er etableret en procedure for mellemfinansiering af projekter, som fremgår af projektvejledningen, der findes på Erhvervsstyrelsens hjemmeside livogland.dk

Til inspiration for kommuner, som ønsker at kunne mellemfinansiere LAG-projekter, kan Erhvervsstyrelsen henvise til Varde Byråds beslutning om de kriterier og procedurer for mellemfinansiering af LAG-projekter, som kommunen har lagt til grund. Det fremgår bl.a. heraf, at

- Varde Kommune alene yder lån i form af mellemfinansiering af projekter til ikke-kommercielle projektholdere, der gennemfører almenyttige projekter,
- at muligheden for mellemfinansiering kun tilbydes projekter inden for kommunens grænser, og
- at såfremt det endelige tilskud ikke fuldt ud dækker det ydede lån, er projektholder ansvarlig for at indbetale restgælden til kommunen.

Modellen fra Varde er vedlagt.

Videre proces

Erhvervsstyrelsen vil primo 2016 gå i dialog med LAG'erne for at få et samlet overblik over likviditetsudfordringen ved større projekter samt hvor mange lokalområder, der anvender mellemfinansiering eller er i dialog med kommunen om at anvende denne løsningsmulighed. På den baggrund vil ministeriet vurdere, om der er behov for en eventuel hel eller delvis indførelse af rateudbetalinger eller andre tiltag, der kan reducere likviditetsudfordringen ved større projekter.

Hvis det besluttes, at rateudbetalinger skal genindføres som mulighed, vil dette kunne ske i forbindelse med udarbejdelse af tilskudsbekendtgørelse for FLAG og LAG, der forventes sendt i ekstern høring i februar 2016, og som forventes at træde i kraft 1. maj 2015.

3. Kørselsgodtgørelse for LAG-koordinatorer og bestyrelsesmedlemmer

På dialogmødet og i forbindelse med høringen over ny bekendtgørelse om drift af LAG og FLAG har en række aktionsgrupper tilkendegivet, at de ønsker, at LAG-koordinatorer og bestyrelsesmedlemmer i de lokale aktionsgrupper skal kunne afregne deres kørsel for LAG til statens *høje takst for kørselsgodtgørelse* frem for den lave takst, som er reguleret i bekendtgørelsen for drift af LAG og FLAG.

Af den gældende tjenesterejse for statens ansatte¹ og det dertil knyttede satsreguleringscirkulære fremgår, at statens ansatte kan få godtgørelse for merudgifter på tjenesterejser. Udgangspunktet for tjenesterejseaftalen er, at ansatte anvender det billigst mulige transportmiddel. Tjenestestedet kan tillade, at den ansatte benytter privat transportmiddel, hvis det ud fra en samlet betragtning er det mest hensigtsmæssige og økonomiske for tjenestestedet. Udgangspunktet er endvidere, at afregning sker til den såkaldt lave takst, som p.t. udgør 2,05 kr. pr. kilometer. I de særlige tilfælde, hvor den høje takst kan benyttes, skal der være forbundet regelmæssig kørsel af større omfang og/eller speciel art til den ansattes stilling. I så fald skal tjenestestedet udfærdige en skriftlig kørselsbemyndigelse til den ansatte. Bemyndigelsen skal være personlig og indeholde en afgrænsning af de rejser, som kan foretages i henhold til denne. For kørsel, der er omfattet af kørselsbemyndigelsen, udbetales godtgørelse pr. km efter høj sats indtil 20.000 km i et kalenderår. For kørsel ud over 20.000 km udbetales godtgørelse med lav sats.

I dag er størstedelen af alle statens ansatte forpligtet til at anvende den lave takst. I Erhvervsstyrelsen, som LAG-administrationen hører under, er muligheden for at anvende høj takst helt afskaffet, hvilket også gælder for LAG-koordinatorer og bestyrelsesmedlemmer i lokale aktionsgrupper.

¹ jf. Finansministeriets cirkulære nr. 12212 af 30. juni 2000

På den baggrund vil der ikke blive ændret i bekendtgørelsens retningslinjer om, at den lave takst for kørselsgodtgørelse finder anvendelse for LAG-koordinatorer og bestyrelsesmedlemmer.

4. Prioriteringsskema og vægtning af kriterier

På dialogmødet blev der rejst spørgsmål om, hvorvidt de lokale aktionsgrupper i højere grad selv kunne bestemme vægtningen af de kriterier, der er opstillet for udvælgelse af projekter.

Erhvervsstyrelsen er som national administrativ myndighed forpligtet til at sikre, at det er de bedste projekter, der tildeles støtte fra EU's fonde.

Fra EU's side stilles ved programperiodens begyndelse krav om, at der skal defineres nogle objektive kriterier for projektudvælgelse, så alle projekter bliver bedømt på lige vilkår. For at leve op til EU-reglerne har Erhvervsstyrelsen defineret otte kriterier, jf. boks 1 nedenfor. De otte kriterier vægtes som udgangspunkt lige højt, idet det vurderes, at de tilsammen udgør et ideelt projekt med størst mulig chance for bæredygtig effektskabelse.

Boks 1: De otte grundkriterier for udvælgelse af projekter:

- 1) Projektbeskrivelse og ansøger: Et projekt skal have en god projektbeskrivelse, hvilket indebærer, at projektholder har gennemtænkt sammenhængen mellem sine aktiviteter og mål, har lavet en realistisk tidslinje, og et holdbart budget og finansieringsplan osv.
- 2) Relevans: Det skal være et relevant projekt, der falder ind under de målsætninger, som den lokale aktionsgruppe har opstillet i sin udviklingsstrategi.
- 3) Synlighed: Projektet skal være synligt og transparent, hvilket bedst sker, hvis der er lavet en plan for kommunikation af aktiviteter og resultater, og det er gennemskueligt, hvilke aktiviteter der laves og hvordan, så gode projekter kan genanvendes i andre lokale aktionsgrupper, da det øger muligheden at benytte sig af best practice og indsamlede erfaringer.
- 4) Lokal forankring: Et projekt har større overlevelseschancer i lokalmiljøet, hvis det er forankret i eksisterende organisationer og udnytter lokal viden og ressourcer.
- 5) Samarbejde: Et projekt er ofte bedre, hvis flere aktører har noget investeret i projektet, gerne på tværs af sektorer, og et samarbejde har bedst chance for at blive realiseret på succesfuld vis, hvis projektholder på forhånd har sikret, at parterne har indgået skriftlige aftaler og forpligtet sig over for hinanden. Et projekt, der giver anledning til flere samarbejdsprojekter, er bedre end et, der ikke gør.
- 6) Innovation: Projekter, der har en vis grad af innovation og nytænkning, prioriteres for at øge chancen for at skabe nye best practices.
- 7) Bæredygtighed: Et projekt er bedre, hvis det reelt har en chance for at overleve, efter støtten ophører. Det bør dog ikke have så stor chance, at projektet ville være blevet implementeret alligevel, og støtten derfor blot substituerer private midler.
- 8) Effekter: Endelig skal det prioriteres, at et projekt har konkrete effekter, fx skabelse af arbejdspladser.

I praksis betyder vægtningen af de otte principper udelukkende, at et projekt, hvori ét af kriterierne ikke er opfyldt, stadig kan få støtte, med-

mindre der findes et andet projekt, der har de samme egenskaber i de øvrige kriterier, men hvori det pågældende kriterium også er opfyldt.

De lokale aktionsgrupper har en betydelig medindflydelse på vægtningen af de otte principper, fx

- hvis en lokal aktionsgruppe i sin udviklingsstrategi lægger stor vægt på bæredygtighed, innovation og lokal forankring, kan den lokale aktionsgruppe i valget mellem to ellers nogenlunde lige kvalificerede projekter vælge at vægte disse kriterier højere end andre kriterier som fx samarbejde og relevans.
- en lokal aktionsgruppe kan indsætte underspørgsmål, hvis de mener, at deres projekter skal vurderes efter endnu et parameter under de eksisterende otte kriterier,
- en aktionsgruppe kan vælge at indsætte minimumsscorer på hvert kriterium, således at aktionsgruppen fjerner støtteberettigelsen fra projekter, som fx slet ingen innovation har.

Der er således stor mulighed for lokal fleksibilitet, men på grund af grundvægtningen kan de lokale aktionsgrupper ikke vælge at se helt bort fra nogle af de kriterier, der udgør et godt projekt for dermed at vælge at støtte projekter med en objektivt set lavere chance for succes.

På den baggrund vil de otte kriterier således fortsat ligge til grund for de lokale aktionsgrupper prioritering af projekter.

5. Adskillelse af LAG- og FLAG-driftsøkonomi

Der blev på dialogmødet rejst spørgsmål om, hvorvidt det vil være muligt at smidiggøre reglerne for afregning af driftsmidler i integrerede LAG/FLAG'er.

For en række lokalområder vil der være gode synergimuligheder ved, at LAG og FLAG etablerer sig sammen for derved fx at udnytte koordinators tid og kompetencer bedst muligt, etablere fælles kontorhold mm.

Midlerne til henholdsvis LAG og FLAG kommer fra to forskellige EU-fonde, og EU-Kommissionen ser med stor alvorlighed på, at fondsmidler alene bliver anvendt til formål inden for hver fond. Det vil sige, at LAG-midler ikke må anvendes til FLAG-formål og vice versa.

Integrerede LAG/FLAG skal derfor være opmærksomme på at anvende midlerne korrekt under de to fonde. I det omfang (F)LAG'en har fælles udgifter til fx kontorhold, koordinator, fællesmøder mm, skal der fastsættes en fordelingsnøgle for udgifterne hertil, og denne skal indgå som en del af godkendelsesprocessen i Erhvervsstyrelsen.

EU-reglerne giver ikke mulighed for at smidiggøre afregningen af driftsmidler i integrerede LAG/FLAG'ere, men Erhvervsstyrelsen vil i forbindelse med opstart af FLAG'erne vejlede aktionsgrupperne om, hvordan de bedst muligt kan agere inden for rammerne.

6. Uforbrugte FLAG-midler 2015

Der blev på dialogmødet og i forbindelse med høringen af bekendtgørelserne for LAG og FLAG rejst spørgsmål om, de uforbrugte FLAG-midler, der ikke er blevet udmøntet i 2014 og 2015, kan anvendes.

Af den politiske aftale for fiskeriudviklingsprogrammet fremgår, at der i perioden 2014-2017 hvert år er afsat 16 mio. kr. til FLAG-indsatsen, heraf 8 mio. kr. fra EU og 8 mio. kr. på Finansloven.

De uforbrugte nationale midler, som var afsat på Finansloven i 2014 og 2015, kan alene videreføres inden for rammerne af ministeriets samlede udgiftsloft, hvilket ikke forventes muligt. De uforbrugte EU-midler fra 2014 og 2015 forventes fortsat at kunne anvendes, og erhvervs- og vækstministeren vil gå i dialog med partierne bag aftalen om hav- og fiskerifondsprogrammet herom.

Desuden er der spurgt til, om der fremadrettet og inden for et givet budgetår kan etableres en bytteordning mellem aktionsgrupperne i forhold til under- og overforbrug af midler for at sikre fuld anvendelse af finanslovsmidlerne. Erhvervsstyrelsen vil undersøge mulighederne herfor.

7. Transnationale projekter

På dialogmødet blev det anført, at tværnationale samarbejdsprojekter er væsentlige i forhold til at vidensudveksle og skabe lokal innovation. Ligeledes blev det på mødet fremhævet, at det er et område, som Kommissionen er meget interesseret i. Det blev på den baggrund forslået, at Erhvervsstyrelsen afsatte en særlig pulje midler til dette formål.

Bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe kan inden for aktionsgruppens tildelte driftsramme afholde udgifter til aktiviteter til fremme og forbedelse af tværnationale samarbejdsprojekter eller søge Erhvervsstyrelsen om tilsagn om tilskud til at gennemføre et tværnationalt samarbejdsprojekt inden for aktionsgruppens projektramme.

Erhvervsstyrelsen vil i den løbende dialog med LAG-formændene drøfte, om der er yderligere brug for at understøtte aktionsgrupperne i dette arbejde.